

08370
1195 II
Stichting voor Bodemkartering
Staringgebouw
Wageningen

Tel. 08370-19100

BIBLIOTHEEK
STARINGGEBOUW

Rapport nr. 1309

W.B.S.G. PROEFVELD "DE OOSTZAAN"

De bodemgesteldheid van het proefvlak.

door: P. Mekking.

Wageningen, februari 1977

ISBN 187 234 - 02

N.B. Gegevens uit dit rapport of de bijlagen mogen zonder toestemming van de Stichting voor Bodemkartering uitsluitend door de opdrachtgever worden vermenigvuldigd of in andere publikaties worden overgenomen.

17 MAART 1977

I N H O U D:

	blz.
1. Voorwoord	3
2. Beschrijving van het proefveld	4
3. Beschrijving van de bodemprofielenkaart	5

Afbeelding:

1. Situatiekaart, schaal 1 : 25 000	3
-------------------------------------	---

Bijlagen:

1. Bodemprofielenkaart, schaal 1 : 250, blad 1 en 2
2. Metingen indringingsweerstand

1. VOORWOORD

In verband met groeiverschillen in de beplanting is op verzoek van het Rijksinstituut voor onderzoek in de bos- en landschapsbouw "De Dorschkamp" een onderzoek ingesteld naar de bodemgesteldheid van het W.B.S.G. proefveld "De Oostzaan", gelegen ten noorden van de Coentunnel aan de Kerkstraat in Oostzaan (afb. 1).

Het proefvlak bestaat uit 2 veldjes met een totale oppervlakte van 800 m². De veldopname vond plaats in januari 1977 door P. Mekking en J. Vrielink. In totaal zijn 42 boringen verricht tot een diepte van 150 cm - mv.

De coördinatie en de leiding van het onderzoek berustten respectievelijk bij Ing. J.A. van den Hurk en Ing. H.J.M. Zegers.

De directeur,

Ir. R.P.H.P. van der Schans.

2. BESCHRIJVING VAN HET PROEFVELD

Uit het bodemkundig onderzoek dat in 1967 werd uitgevoerd door de Stichting voor Bodemkartering ¹⁾ bleek dat de bodem ter plaatse van het proefveld bestond uit een 100 tot 180 cm dikke laag opgespoten veen met kleibijmenging en kleibrokken op een ondergrond van veenmosveen.

Uit het meer gedetailleerde onderzoek dat in 1977 is verricht, blijkt dat de dikte van het veenpakket is afgenomen ten gevolge van klink, zetting en oxydatie. Het opgebrachte pakket is sterk gelaagd en op een aantal plaatsen zeer compact. Afwisselend komen naast kleiige veenlagen ook zandlagen en kleilagen voor in het opgebrachte dek. Bijna overal is binnen 150 cm - mv. de oude bovengrond aangetroffen, bestaande uit veenmosveen met hier en daar een kleidekje. Het grondwater bevond zich tijdens het onderzoek op $\pm$ 20 cm - mv.

Aan de hand van de boringen tot 150 cm - mv. is de profielopbouw, de samenstelling van het opgebrachte dek en de diepte van de oude bovengrond vastgesteld. De resultaten zijn weergegeven op de bodemprofielenkaart, schaal 1 : 250 (bijlage 1, blad 1 en 2).

¹⁾ Stichting voor Bodemkartering, Rapport nr. 763. De bodemgesteldheid van het veendepot aan de Kerkstraat in Oostzaan.

3. BESCHRIJVING VAN DE BODEMPROFIELENKAART

De bovenste laag van het opgespoten dek bestaat uit veraard veen en veraard kleiig veen met af en toe enkele kalkrijke zandbankjes. Deze laag is enigszins ingedroogd en onherkenbaar. De dikte varieert van 15 tot 30 cm.

Onder deze bovenste laag is in het oostelijke vlak (blad 1) bij 12 van de 21 boringen en in het westelijke vlak (blad 2) bij 15 van de eveneens 21 boringen een sloefige, zandige tussenlaag aangeboord. Op één punt op blad 1 loopt deze laag door tot ten minste 1,50 m - mv. Het zand heeft een mediaan van 120 μ m en een lutumgehalte van 5 à 6%. In dit sterk gelaagde zand komen veel venige bandjes voor. Twee boringen bevatten weinig zand. Het zand is overal kalkrijk. De gelaagdheid wordt op de kaart aangegeven met toevoeging a, de aanwezigheid van kalk met toevoeging d.

Onder de zandlaag bevindt zich een laag kleiig veen of venige klei. Dit sterk gelaagde, opgespoten, onherkenbare moerige pakket, is in het zuidelijke deel van beide veldjes zeer compact (aangegeven met een staafje achter de laag (toevoeging c)). De venige klei heeft een lutumgehalte dat uiteenloopt van 10 tot 35% en is kalkhoudend. Bij twee boringen was deze klei op 1,20 m - mv. half-gerijpt (toevoeging b).

Onder het opgespoten dek bevindt zich in 40% van de boringen een venige of humusrijke, zware of lichte kleilaag van 10 à 30 cm dikte. Deze (vermoedelijk) oude bovengrond kan in de overige gevallen verdwenen zijn door vroegere vereningen. Het lutumgehalte van deze kleilaag loopt op tot 40%, de laag is veelal roestig en bevat een enkele maal zandkorrels.

Bij 37 van de 42 boringen is binnen 1,50 m - mv. de oorspronkelijke veenmosveenlaag aangetroffen. In enkele gevallen bestaat het veen uit mesotroof broekveen. De eerste 10 à 20 cm is niet gereduceerd als gevolg van oxydatie in de periode voor de opspuiting. De begindiepte van de oorspronkelijke bovengrond varieert van 40 tot 120 cm - mv. en ligt in de overige gevallen beneden de 150 cm - mv.

De gemiddeld laagste grondwaterstand bevindt zich overal tussen 50 en 80 cm. De hoogste grondwaterstanden reiken tot in het maaiveld, behalve in het zuidelijke deel van beide veldjes, waar het grondwater in verband met de hoogteligging 15 à 20 cm onder het maaiveld blijft.

Op 24-1-1977 is met behulp van een penetrograaf bij 11 boorpunten, verspreid over beide veldjes, de indringingsweerstand gemeten van de bovenste 80 cm van het profiel. Plaats en nummer van de metingen zijn vermeld op de bodemprofielenkaart (bijlage 1).

Binnen een straal van 1 m rond het boorpunt zijn 3 à 4 metingen verricht, waarvan de resultaten als bijlage 2 bij het rapport zijn gevoegd. De dunne zwart-

te lijn geeft het resultaat van een meting, de dikke zwarte lijn het gemiddelde van 3 of 4 metingen.

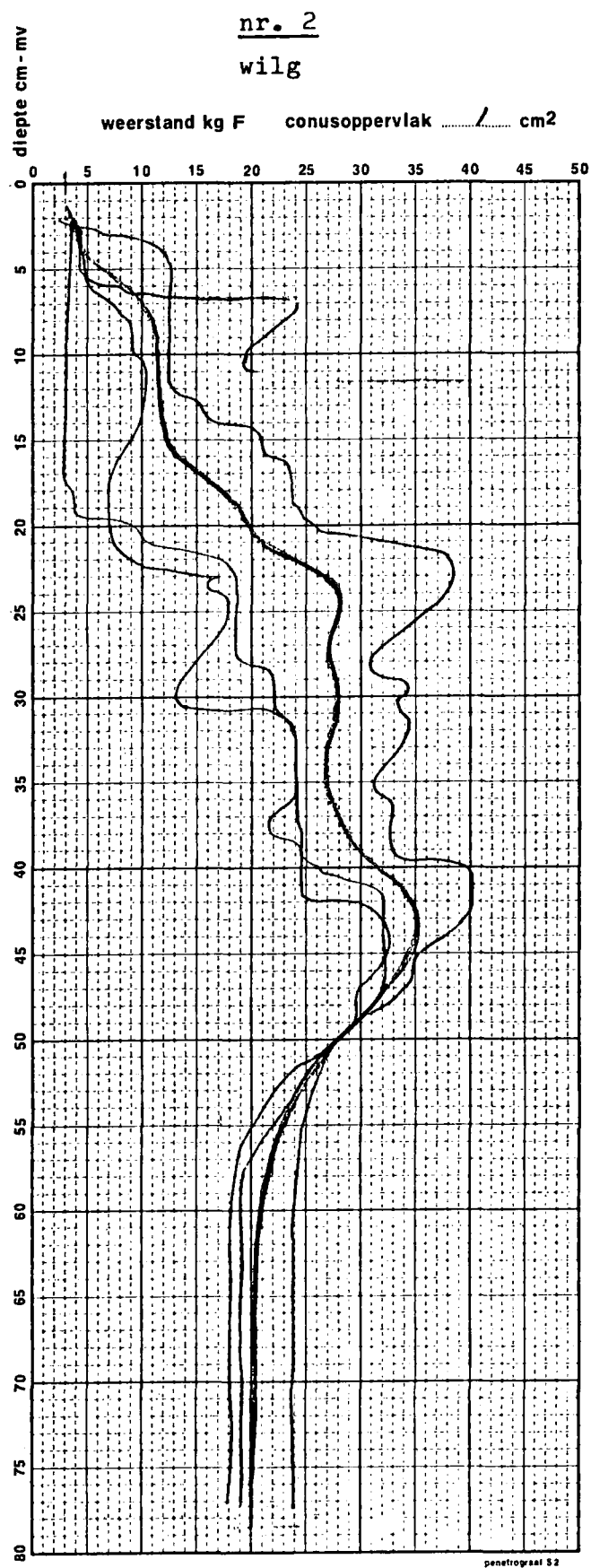
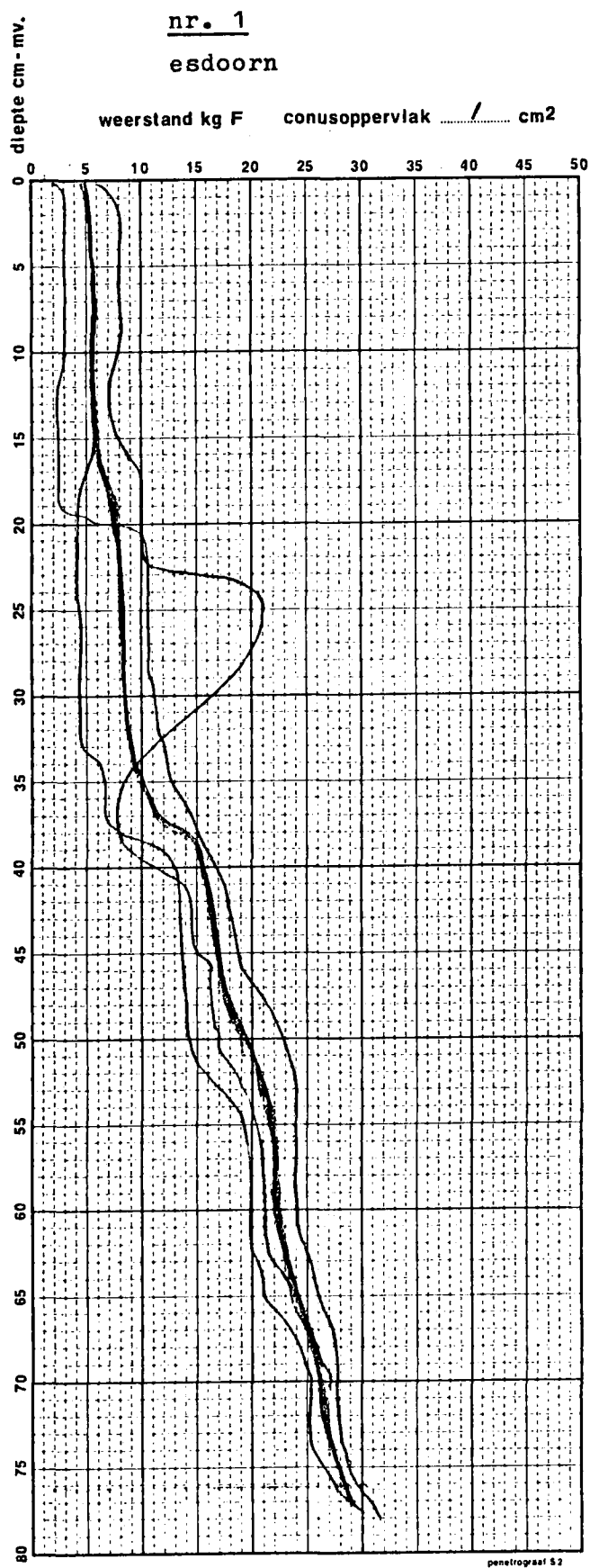
Tijdens de metingen varieerde de grondwaterstand van plaats tot plaats van 5 tot 20 cm - mv.

Uit de resultaten van deze weerstandsmetingen kan worden afgeleid dat:

- De gemiddelde indringingsweerstand bij ca. 50% van de metingen binnen 10 cm - mv. en bij de overige tussen 25 en 35 cm - mv. meer dan 10 kg per cm² draagt.
- De gemiddelde indringingsweerstand tussen de bovengrond en 80 cm - mv. plaatselijk oploopt tot meer dan 40 kg per cm² (nr. 5, 6 en 8).
- De indringingsweerstand op korte afstand sterk kan variëren (nr. 2), waarschijnlijk als gevolg van de gelaagdheid van het profiel.

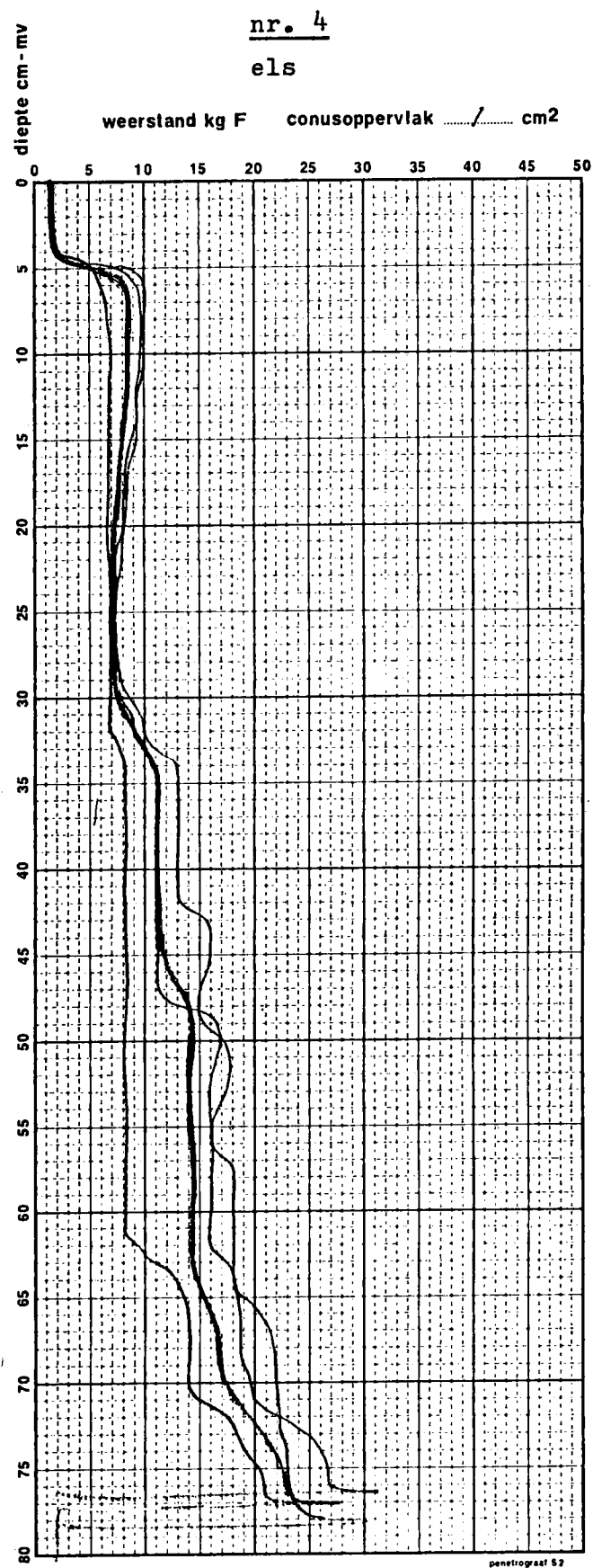
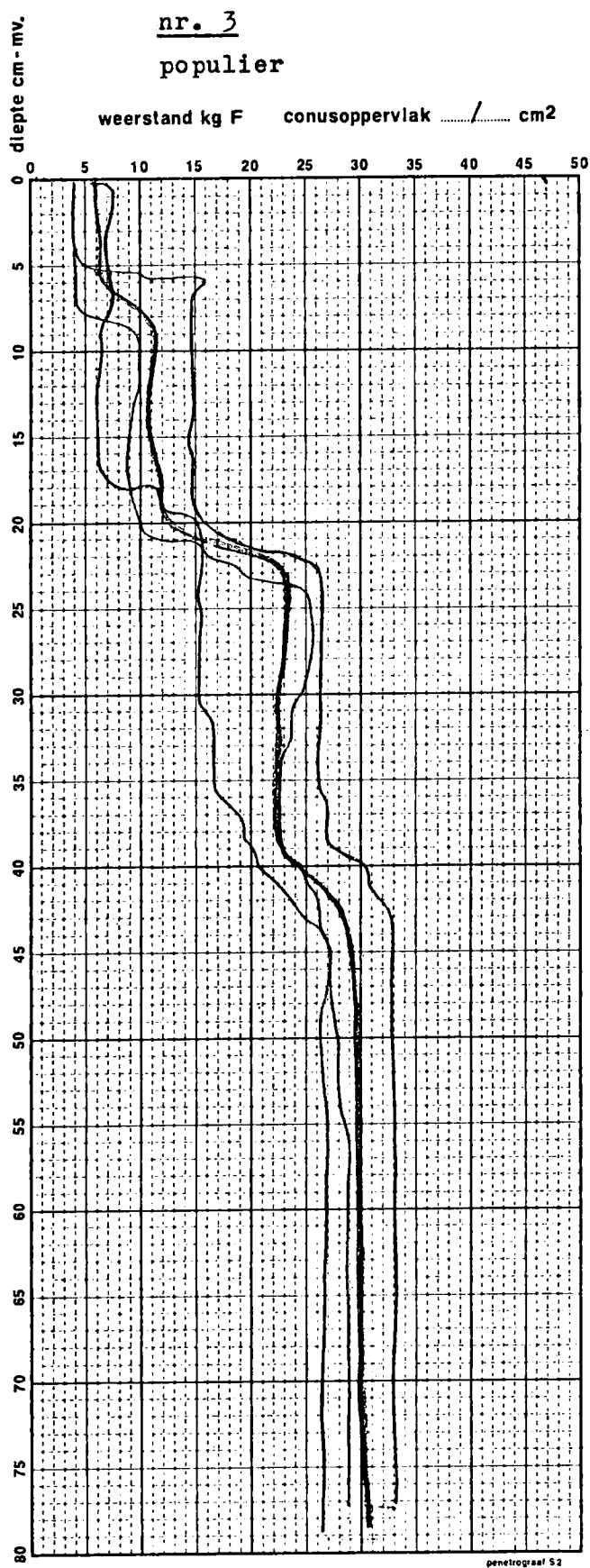
W.B.S.G. Proefveld "De Oostzaan"

Bijlage 2 Metingen indringingsweerstand

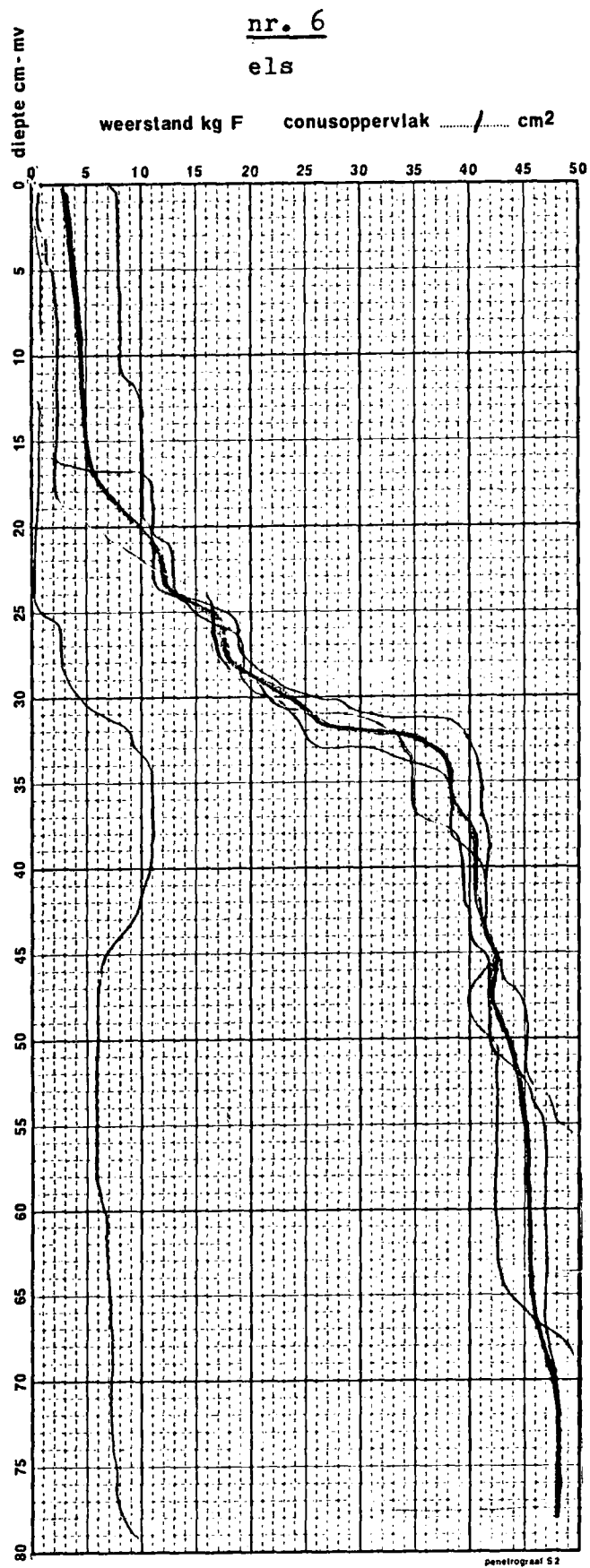
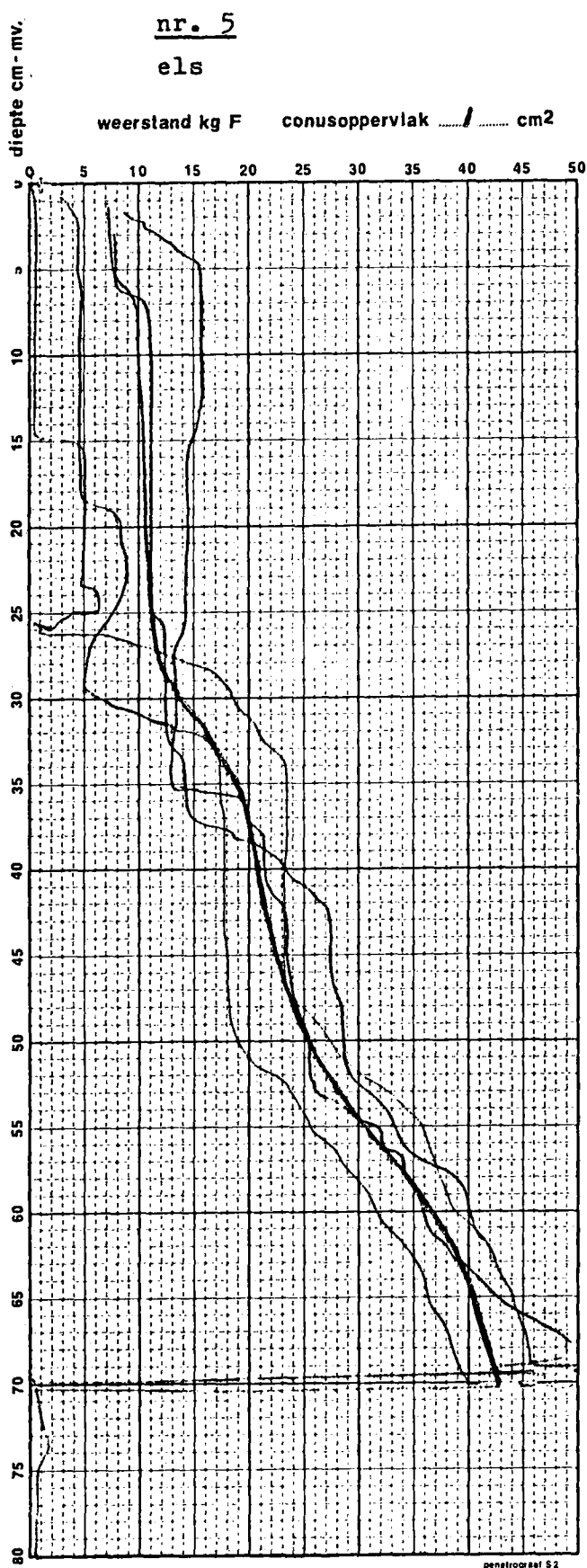
W.B.S.G. Proefveld "De Oostzaan"

Bijlage 2 Metingen indringingsweerstand

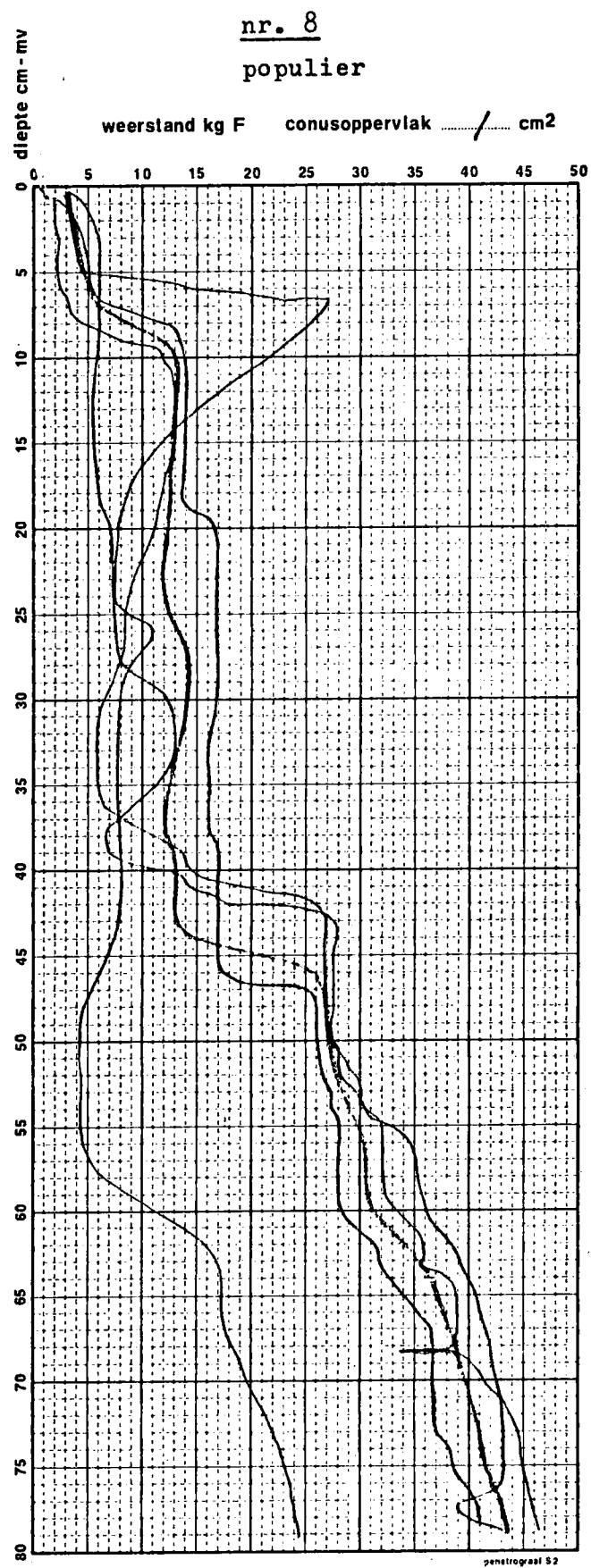
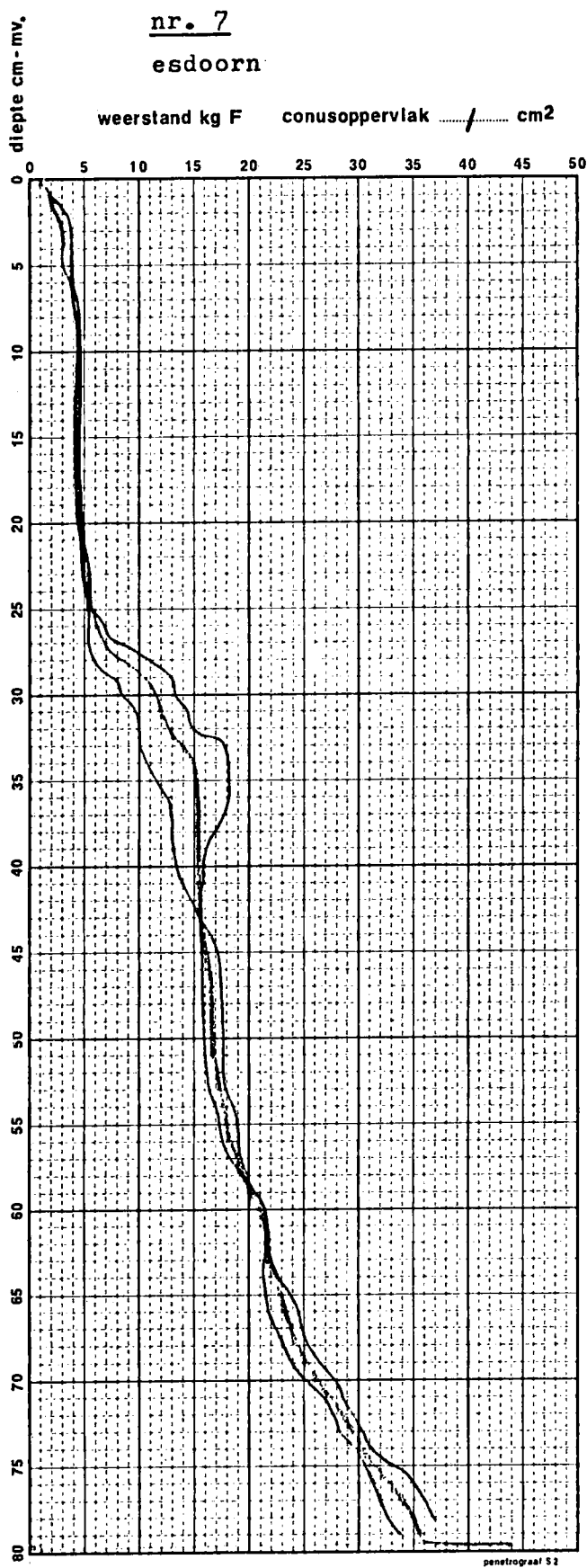

W.B.S.G. Proefveld "De Oostzaan"

Bijlage 2 Metingen indringingsweerstand

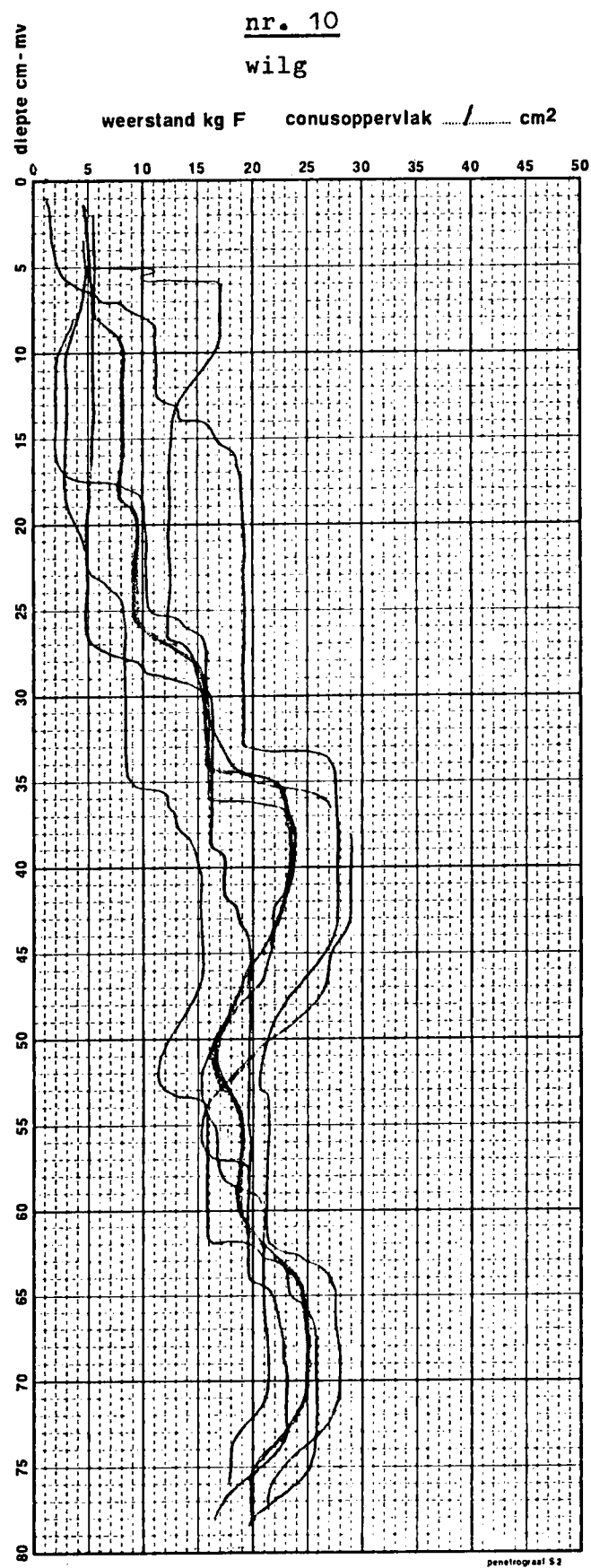
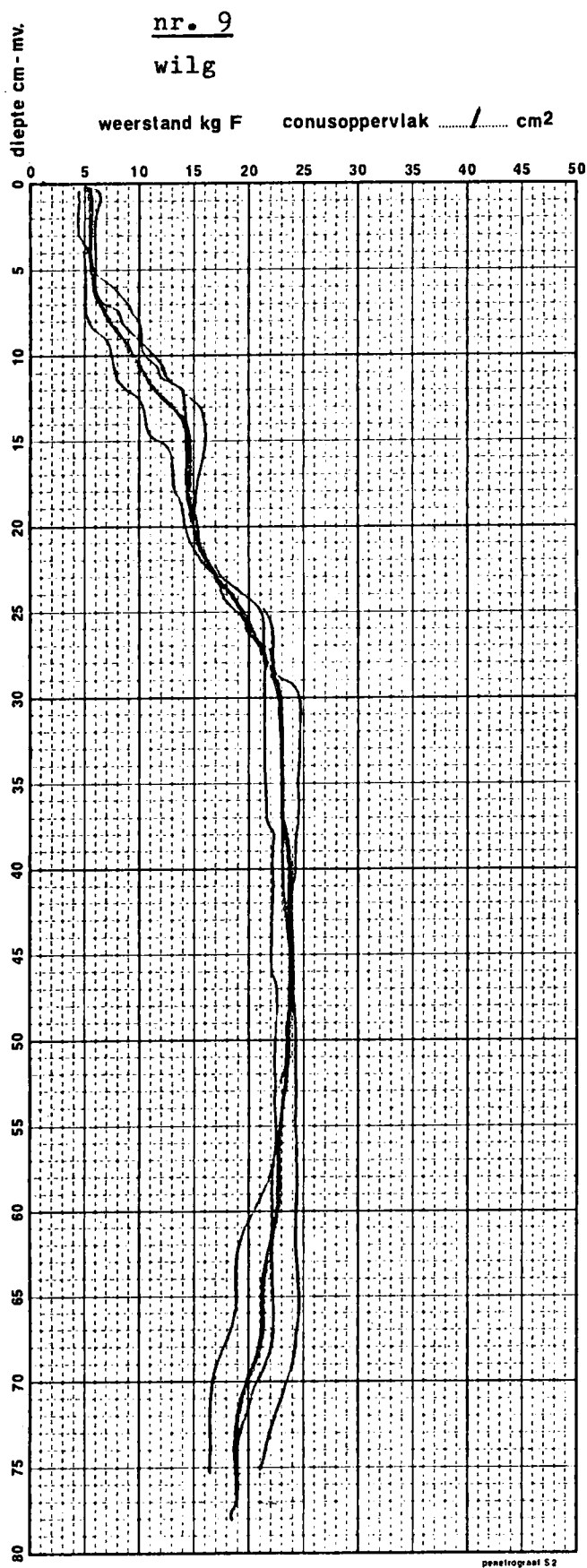

Bijlage 2 Metingen indringingsweerstand

W.B.S.G. Proefveld "De Oostzaan"

Bijlage 2 Metingen indringingsweerstand

W.B.S.G. Proefveld "De Oostzaan"

Bijlage 2 Metingen indringingsweerstand

